REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2023/1615

2023 m. gegužės 3 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/23 papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatomos sąlygos, kuriomis kompensacija, tokios kompensacijos pinigų ekvivalentas arba pajamos, mokėtini pagal to reglamento 63 straipsnio 1 dalį, turi būti perduodami klientams ir netiesioginiams klientams, ir sąlygos, kuriomis perdavimas laikytinas proporcingu

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/23 dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 ir (ES) 2015/2365 ir direktyvos 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2007/36/EB, 2014/59/ES ir (ES) 2017/1132 ([1]), ypač į jo 63 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą,

kadangi:

(1) Reglamento (ES) 2021/23 63 straipsnyje nustatyta, kad sutartimi įforminti susitarimai, kuriais sudaromos sąlygos tarpuskaitos nariams perduoti savo klientams neigiamus pertvarkymo priemonių padarinius, lygiaverčiu ir proporcingu pagrindu taip pat apima klientų teisę į bet kokį nuostolių padengimą arba kompensaciją, kuriuos tarpuskaitos nariai gauna pagal Reglamento (ES) 2021/23 27 straipsnio 6 dalį, arba tokio nuostolių padengimo ar kompensacijos pinigų ekvivalentą arba pajamas, kurias jie gavo pateikę reikalavimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 62 straipsnį (toliau – kompensacija), kiek tokios pajamos yra susijusios su klientų pozicijomis ir jų įnašais, ir kad tos nuostatos taip pat taikomos klientų ir netiesioginių klientų, teikiančių netiesioginės tarpuskaitos paslaugas savo klientams, sutartimi įformintiems susitarimams;

(2) siekiant užtikrinti lygiavertį ir proporcingą kompensacijos paskirstymą, tarpuskaitos paslaugų teikėjai turėtų sąžiningai ir nediskriminuodami paskirstyti įvairių rūšių kompensacijas atitinkamiems tarpuskaitos paslaugų vartotojams. Kiekvieno atitinkamo tarpuskaitos paslaugų vartotojo gaunama kompensacijos dalis turėtų būti proporcinga tokio tarpuskaitos paslaugų vartotojo įnašui į PSŠ, prie kurios jis turėjo netiesioginę prieigą per atitinkamą tarpuskaitos paslaugų teikėją, pertvarkymą ir kai dėl tokio įnašo atliekamas mokėjimas pagal Reglamento (ES) 2021/23 27 straipsnio 6 dalį arba 62 straipsnį (toliau – reikalavimus atitinkantis įnašas). Dėl tos pačios priežasties tarpuskaitos paslaugų vartotojai turėtų gauti kompensaciją be jokio įskaitymo, nebent tarpuskaitos paslaugų vartotojas turi įsipareigojimą, kuris turi būti įvykdytas ir yra mokėtinas tarpuskaitos paslaugų teikėjui, kuris tuo pačiu metu privalo perduoti kompensaciją tam tarpuskaitos paslaugų vartotojui. Tačiau siekiant išvengti, kad dėl tokio įskaitymo ar užskaitos nepagrįstai nesumažėtų sumos, mokėtinos tarpuskaitos paslaugų vartotojams toliau tarpuskaitos grandinėje, kai gavėjas taip pat yra tarpuskaitos paslaugų teikėjas, kompensacija, perduotina jo tarpuskaitos paslaugų vartotojams, turėtų būti apskaičiuojama remiantis kompensacija, kurią tarpuskaitos paslaugų teikėjas gavo prieš bet kokius atskaitymus ar įskaitymus;

([1]) OL L 22, 2021 1 22, p. 1.

(3) kompensacijos turėtų būti sąžiningai ir nediskriminuojant paskirstomos visiems reikalavimus atitinkantį įnašą sumokėjusiems tarpuskaitos paslaugų vartotojams ir į tarpuskaitos paslaugų teikėjo nuosavas sąskaitas, jei toks tarpuskaitos paslaugų teikėjas taip pat sumokėjo reikalavimus atitinkantį įnašą. Siekiant papildomai išvengti diskriminacijos ar nesąžiningo elgesio, tarpuskaitos paslaugų teikėjai, skirstydami tokias kompensacijas, neturėtų taikyti jokių subordinavimo sąlygų ar eiliškumo;

(4) tikėtina, kad pertvarkymo etapu rinkos sąlygos bus labai nepalankios. Todėl tarpuskaitos paslaugų vartotojams būtina užtikrinti skaidrumą ir patikinti juos, kad finansinis turtas ir priemonės, skirti kompensacijoms paskirstyti, yra apsaugoti jų tarpuskaitos paslaugų teikėjo įsipareigojimų neįvykdymo atveju. Todėl tarpuskaitos paslaugų teikėjai, gavę kompensaciją tarpuskaitos paslaugų vartotojo vardu, turėtų laikyti tokią kompensaciją atskiroje ir atskirtoje sąskaitoje;

(5) finansinio turto arba finansinių priemonių, kurie gali būti naudojami tarpuskaitos nariams, klientams ir netiesioginiams klientams skirtoms kompensacijoms, įvairovė yra labai plati, o skirtingam turtui ir priemonėms būdinga skirtinga rizika. Siekiant užtikrinti sąžiningą ir vienodą kompensacijos paskirstymą, tarpuskaitos paslaugų teikėjai kiekvienam tarpuskaitos paslaugų vartotojui ir į savo sąskaitas turėtų lygiomis dalimis padalyti įvairių rūšių finansinį turtą ir finansines priemones, kuriuos jie gavo kaip kompensaciją. Toks padalijimas turėtų būti proporcingas reikalavimus atitinkančiam tų tarpuskaitos paslaugų vartotojų įnašui į pagrindinės sandorio šalies, prie kurios jie turi netiesioginę prieigą per tuos tarpuskaitos paslaugų teikėjus, pertvarkymą arba tarpuskaitos paslaugų teikėjų įnašui į tą pertvarkymo procedūrą;

(6) būtina atsižvelgti į veiklos ypatumus ir kliūtis, susijusius su kai kurių rūšių finansiniu turtu ir finansinėmis priemonėmis. Taip pat būtina kuo labiau užtikrinti, kad tarpuskaitos paslaugų vartotojas gautų teisingą kompensaciją, kai tarpuskaitos paslaugų vartotojas negali gauti tam tikros rūšies finansinio turto ar finansinių priemonių arba dėl kitų priežasčių pageidautų negauti tam tikros rūšies finansinio turto ar finansinių priemonių. Todėl tarpuskaitos paslaugų teikėjas tarpuskaitos paslaugų vartotojo prašymu, pagal galimybes turėtų perduoti atitinkamą turtą arba priemones kitam tarpuskaitos paslaugų vartotojo paskirtam gavėjui. Jei tai neįmanoma, tarpuskaitos paslaugų teikėjas turėtų atitinkamą turtą ar priemones vyraujančia rinkos kaina parduoti rinkoje trečiajai šaliai ir vėliau pervesti pardavimo pajamas tarpuskaitos paslaugų vartotojui;

(7) siekiant užtikrinti skaidrumą ir atsekamumą, tarpuskaitos paslaugų teikėjai turėtų kuo geriau informuoti savo tarpuskaitos paslaugų vartotojus apie bet kokį pertvarkymo proceso metu priimtą sprendimą kompensuoti sumokėtus reikalavimus atitinkančius įnašus. Tokioje informacijoje kuo geriau turėtų būti nurodyta sprendimo prisidėti prie pertvarkymo pagal Reglamentą (ES) 2021/23 taikymo sritis, kompensacijos struktūra ir kompensacijos apskaičiavimas, įskaitant tai, kaip tarpuskaitos paslaugų teikėjas apskaičiavo tarpuskaitos paslaugų vartotojo kompensaciją. Dėl tos pačios priežasties ir siekiant užtikrinti, kad tarpuskaitos paslaugų vartotojai suprastų jų sumokėto įnašo ir gautos kompensacijos ryšį, tarpuskaitos paslaugų teikėjai, kai įmanoma ir nepažeisdami jokių konfidencialumo apribojimų, turėtų informuoti tarpuskaitos paslaugų vartotojus apie bendrą kompensacijos paskirstymą ir struktūrą;

(8) šis reglamentas grindžiamas Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) Komisijai pateiktais techninių reguliavimo standartų projektais;

(9) ESMA surengė atviras viešas konsultacijas dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais grindžiamas šis reglamentas, išanalizavo galimas su jais susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 ([2]) 37 straipsnį įsteigta Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupė pateiktų savo rekomendaciją,

([2]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. tarpuskaitos paslaugų teikėjas – tiesiogiai arba netiesiogiai tarpuskaitos paslaugas Sąjungoje teikiantis tarpuskaitos narys, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 ([3]) 2 straipsnio 14 punkte, klientas, apibrėžtas Reglamento (ES) Nr. 648/2012 2 straipsnio 15 punkte, netiesioginis klientas, antros eilės netiesioginis klientas arba trečios eilės netiesioginis klientas, apibrėžti Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2017/2154 ([4]) 1 straipsnio b, d ir e punktuose;

2. tarpuskaitos paslaugų vartotojas – tarpuskaitos paslaugų teikėjo teikiamomis tarpuskaitos paslaugomis besinaudojantis klientas, apibrėžtas Reglamento (ES) Nr. 648/2012 2 straipsnio 15 punkte, arba netiesioginis klientas, antros eilės netiesioginis klientas arba trečios eilės netiesioginis klientas, apibrėžti Deleguotojo reglamento (ES) 2017/2154 1 straipsnio b, d ir e punktuose;

3. kompensacija – nuostolių padengimas arba kompensacija, kuriuos tarpuskaitos nariai gauna pagal Reglamento (ES) 2021/23 27 straipsnio 6 dalį, įskaitant nuosavybės priemones, skolos priemones arba priemones, kuriomis pripažįstamas reikalavimas į būsimą PSŠ pelną, arba bet koks tokio nuostolių padengimo ar kompensacijos pinigų ekvivalentas arba bet kokios pajamos, kurias jie gauna pateikę reikalavimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 62 straipsnį, įskaitant atvejus, kai bet kuri iš tuose straipsniuose nurodytų sumų perduodama tarpuskaitos paslaugų vartotojui;

4. reikalavimus atitinkantis įnašas – tarpuskaitos paslaugų vartotojo per PSŠ tarpuskaitos narį Reglamento (ES) 2021/23 63 straipsnyje nustatytomis sąlygomis sumokėtas įnašas, skirtas pertvarkomai PSŠ, prie kurios jis turi netiesioginę prieigą per tarpuskaitos paslaugų teikėją, jeigu dėl įnašo, sumokėto per PSŠ tarpuskaitos narį, per pertvarkymo procedūrą yra skirta kompensacija.

2 straipsnis

Kompensacijos forma

Tarpuskaitos paslaugų teikėjui įskaityta arba skirta kompensacija, perduota tarpuskaitos paslaugų vartotojui, gali būti grynųjų pinigų, finansinių priemonių, nuosavybės priemonių, skolos priemonių arba priemonių, kuriomis pripažįstama reikalavimo teisė į būsimą pagrindinės sandorio šalies pelną, forma.

3 straipsnis

Kompensacijos paskirstymas

1. Tarpuskaitos paslaugų teikėjai sąžiningai ir nediskriminuodami paskirsto atitinkamą kompensaciją visiems tarpuskaitos paslaugų vartotojams, kurie sumokėjo reikalavimus atitinkantį įnašą, įskaitant tarpuskaitos paslaugų vartotojus, kurie nebėra kompensaciją gaunančio tarpuskaitos paslaugų teikėjo tarpuskaitos paslaugų vartotojai, proporcingai kiekvieno iš tų tarpuskaitos paslaugų vartotojų sumokėtam reikalavimus atitinkančiam įnašui.

([3]) 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

([4]) 2017 m. rugsėjo 22 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/2154, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 600/2014 nuostatos dėl netiesioginės tarpuskaitos susitarimų techninių reguliavimo standartų (OL L 304, 2017 11 21, p. 6).

2. Tarpuskaitos paslaugų teikėjai skaidriai apskaičiuoja paskirstytiną kompensaciją ir atskirai informuoja kiekvieną tarpuskaitos paslaugų vartotoją pagal 5 straipsnio 2 dalies c punktą.

3. Tarpuskaitos paslaugų teikėjai kompensaciją paskirsto į savo sąskaitas ir į savo tarpuskaitos paslaugų vartotojų, sumokėjusių reikalavimus atitinkantį įnašą, sąskaitas, remdamiesi sumokėto reikalavimus atitinkančio įnašo apskaičiavimu, ir nediskriminuoja skirtingų gavėjų ir jų neskirsto pagal eiliškumą. Tarpuskaitos paslaugų teikėjai nepaskirsto jokios kompensacijos dalies į savo sąskaitą, kol į savo tarpuskaitos paslaugų vartotojų, sumokėjusių reikalavimus atitinkantį įnašą, sąskaitas nepaskirsto tos kompensacijos dalies, į kurią tie tarpuskaitos paslaugų vartotojai turi teisę.

4. Jei tarpuskaitos paslaugų vartotojas turi įsipareigojimą, kuris turi būti įvykdytas ir yra mokėtinas tarpuskaitos paslaugų teikėjui, kuriam pagal Reglamento (ES) 2021/23 63 straipsnį taikomas įsipareigojimas perduoti kompensaciją tam pačiam tarpuskaitos paslaugų vartotojui, tarpuskaitos paslaugų teikėjai gali taikyti kompensacijos atskaitymus arba įskaitymus.

Tačiau jei gavėjas taip pat yra tarpuskaitos paslaugų teikėjas, kompensacija, kuri turi būti perduota jo tarpuskaitos paslaugų vartotojams, yra apskaičiuojama remiantis kompensacija, kurią tarpuskaitos paslaugų teikėjas turėjo gauti prieš atlikdamas pirmoje pastraipoje nurodytus atskaitymus ar įskaitymus.

5. Tarpuskaitos paslaugų teikėjas pagal Reglamento (ES) 2021/23 27 straipsnio 6 dalį arba 62 straipsnį gautą kompensaciją laiko atskiroje ir atskirtoje sąskaitoje tol, kol bus visiškai paskirstytos visos mokėtinos kompensacijos.

4 straipsnis

Kompensacijos rūšys ir pateikimas

1. Kai kompensaciją sudaro įvairių rūšių finansinis turtas arba finansinės priemonės, nepriklausomai nuo to, ar tas turtas arba finansinės priemonės yra grynieji pinigai, nuosavybės priemonės, skolos priemonės ar bet kokios kitos priemonės, kuriomis pripažįstamas reikalavimas į būsimą pertvarkomos PSŠ pelną, tarpuskaitos paslaugų teikėjai tą kompensaciją suskirsto pagal turto arba priemonių rūšį. Kiekvienas tarpuskaitos paslaugų teikėjas vėliau paskiria ir paskirsto kompensaciją kiekvienam savo tarpuskaitos paslaugų vartotojui ir į savo sąskaitą, jei turi teisę į kompensaciją, proporcingai sumokėtam reikalavimus atitinkančiam įnašui ir ta pačia proporcija kiekvienai finansinio turto ar finansinių priemonių rūšiai.

2. Tarpuskaitos paslaugų teikėjas, kuris dėl atsiskaitymo apribojimų arba dėl kitų kliūčių perduoti tam tikrą turtą ar priemones negali 1 dalyje reikalaujama forma paskirstyti kompensacijos tarpuskaitos paslaugų vartotojui, sumokėjusiam reikalavimus atitinkantį įnašą, nedelsdamas apie tai praneša atitinkamam tarpuskaitos paslaugų vartotojui.

3. Jeigu 2 dalyje nurodyto atsiskaitymo apribojimo ar kliūties negalima panaikinti per tris darbo dienas nuo tos dienos, kai tarpuskaitos paslaugų vartotojas gauna toje dalyje nurodytą pranešimą, tarpuskaitos paslaugų teikėjas paprašo tarpuskaitos paslaugų vartotojo per penkias darbo dienas paskirti alternatyvų atitinkamo turto ar priemonių gavėją. Tarpuskaitos paslaugų vartotojas taip pat gali prašyti tarpuskaitos paslaugų teikėjo paskirstyti finansinį turtą arba finansines priemones alternatyviam gavėjui. Kai tarpuskaitos paslaugų vartotojas paskiria alternatyvų gavėją, tarpuskaitos paslaugų teikėjas, kiek įmanoma, perduoda tam alternatyviam gavėjui finansinį turtą arba finansines priemones už tarpuskaitos paslaugų vartotojui tenkančią pagrįstą kainą.

4. Jeigu atlikti perdavimo alternatyviam gavėjui pagal 3 dalį neįmanoma, tarpuskaitos paslaugų teikėjas per tris darbo dienas nuo alternatyvaus gavėjo paskyrimo raštu apie tai informuoja atitinkamą tarpuskaitos paslaugų vartotoją, nurodydamas tokio negalėjimo priežastį. Tokiu atveju tarpuskaitos paslaugų teikėjas atitinkamą turtą arba priemones vyraujančia rinkos kaina parduoda trečiajai šaliai pripažintoje vertybinių popierių rinkoje ir tarpuskaitos paslaugų vartotojui perduoda pardavimo pajamas, atėmęs bet kokias pagrįstas pardavimo išlaidas.

5 straipsnis

Informacija apie kompensaciją

1. Tarpuskaitos paslaugų teikėjai raštu praneša reikalavimus atitinkantį įnašą sumokėjusiems tarpuskaitos paslaugų vartotojams apie bet kokią kompensaciją, į kurią jie turi teisę.

2. 1 dalyje nurodytame pranešime pateikiama visa ši informacija:

a) kai taikytina, pertvarkymo institucijos sprendimo, kad tarpuskaitos narys turi teisę į Reglamento (ES) 2021/23 62 straipsnyje nurodyto skirtumo išmokėjimą, kopija;

b) kai taikytina, pertvarkymo institucijos sprendimo, kuriuo reikalaujama, kad PSŠ suteiktų kompensaciją tarpuskaitos nariams, patyrusiems perteklinių nuostolių, nurodytų Reglamento (ES) 2021/23 27 straipsnio 6 dalies pirmoje pastraipoje, kopija kartu su paaiškinimu, kaip ta suma atskaitoma iš bet kurių teisių į Reglamento (ES) 2021/23 62 straipsnyje nurodyto skirtumo išmokėjimą;

c) aiški ir tiksli informacija apie kompensaciją, kuri turi būti paskirstyta tarpuskaitos paslaugų vartotojui, ir apie metodiką, naudojamą tokiai kompensacijai apskaičiuoti;

d) aiški ir tiksli informacija apie tarpuskaitos paslaugų teikėjo gautą kompensaciją prieš atliekant bet kokį įskaitymą ar kitus atskaitymus pagal šio reglamento 3 straipsnio 4 dalį;

e) aiški ir tiksli informacija apie tarpuskaitos paslaugų teikėjui suteiktos kompensacijos formą, atskirai nurodant grynuosius pinigus ir finansines priemones ir kiekvieną skirtingą finansinių priemonių formą, įskaitant nuosavybės priemones, skolos priemones arba priemones, kuriomis pripažįstamas reikalavimas į būsimą PSŠ pelną, ir informacija apie kompensacijos tarpuskaitos paslaugų vartotojui struktūrą;

f) atsižvelgiant į konfidencialumo apribojimus, bendra informacija apie bendrą kompensacijos paskirstymą tarp tarpuskaitos paslaugų teikėjo tarpuskaitos paslaugų vartotojų ir tarpuskaitos paslaugų teikėjo sąskaitų;

g) palūkanų apskaičiavimas ar bet koks kitas svarbus veiksnys, turintis įtakos kompensacijai.

6 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2023 m. gegužės 3 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN